

VYKONÁVACIE NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 208/2013

z 11. marca 2013

o požiadavkách na vysledovateľnosť klíčkov a semien určených na výrobu klíčkov

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

prítomné na suchých semenách môžu počas klíčenia rozmnožovať, a tak spôsobiť riziko pre verejné zdravie.

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 18 ods. 5,

(5) Vysledovateľnosť je efektívny nástroj, ktorý zaisťuje bezpečnosť potravín, pretože umožňuje sledovať určitú potravinu vo všetkých fázach výroby, spracovania a distribúcie, a tým rýchlo reagovať v prípade, že sa ohnisko nákazy nachádza v danej potravine. Najmä vysledovateľnosť určitých potravín, ktoré nie sú živočíšneho pôvodu, môže pomôcť pri stiahnutí nebezpečných potravín z trhu, a tým prispieť k ochrane spotrebiteľov.

keďže:

(1) V nariadení (ES) č. 178/2002 sa stanovujú všeobecné zásady, ktoré sa vzťahujú na potraviny a krmivá vo všeobecnosti, a najmä na bezpečnosť potravín a krmív na úrovni Únie a na vnútroštátnej úrovni. V článku 18 uvedeného nariadenia sa stanovuje, že vo všetkých fázach výroby, spracovania a distribúcie musí byť zabezpečená vysledovateľnosť potravín, krmív, zvierat určených na výrobu potravín, ako aj iných látok, ktoré sú určené na pridávanie do potravín alebo krmív, alebo o ktorých sa predpokladá, že do nich budú pridávané.

(6) V záujme zabezpečenia vysledovateľnosti v súlade s článkom 18 nariadenia (ES) č. 178/2002 by mali byť vždy dostupné mená a adresy prevádzkovateľa potravinárskeho podniku, ktorý klíčky alebo semená určené na výrobu klíčkov dodáva, ako aj prevádzkovateľa potravinárskeho podniku, ktorému boli takéto semená alebo klíčky dodané. Táto požiadavka vychádza z prístupu „jeden krok späť – jeden krok vpred“, ktorý predpokladá, že prevádzkovatelia potravinárskych podnikov používajú systém, ktorý im umožní preukázať totožnosť priameho dodávateľa (priamych dodávateľov) a priameho zákazníka (priamych zákazníkov), s výnimkou prípadu, keď sú konečnými spotrebiteľmi oni sami.

(2) V uvedenom článku sa tiež stanovuje, že prevádzkovatelia potravinárskych podnikov musia byť schopní určiť totožnosť každej osoby, ktorá im dodáva potraviny, a musia používať systémy a postupy umožňujúce určiť totožnosť ďalších podnikov, ktorým sú dodávané ich výrobky. Tieto informácie sa musia na požiadanie sprístupniť príslušnému orgánu.

(7) Podmienky na výrobu klíčkov môžu predstavovať potenciálne závažné riziko pre verejné zdravie, pretože v ich dôsledku môže dôjsť k významnému rozmnožovaniu patogénov, ktoré vznikajú v potravinách. V prípade, že sa ohnisko nákazy nachádza v potravinách a súvisí s konzumáciou klíčkov, má rýchle vysledovanie týchto komodít zásadný význam, aby sa obmedzil vplyv nákazy na verejné zdravie.

(3) Po výskyte ohniska nákazy spôsobeného baktériou *Escherichia coli* produkujúcej toxín shiga v Únii v máji 2011 sa ako najpravdepodobnejší pôvodca ohnisk určila konzumácia klíčkov.

(8) Okrem toho je obchod so semenami určenými na výrobu klíčkov veľmi rozšírený, a tým je potreba vysledovateľnosti ešte naliehavšia.

(4) Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (ďalej len „úrad EFSA“) prijal 20. októbra 2011 vedecké stanovisko týkajúce sa rizika, ktoré predstavuje *Escherichia coli* produkujúca toxín shiga a ďalšie baktérii v semenách a naklíčených semenách ⁽²⁾. Úrad EFSA vo svojom stanovisku dospel k záveru, že kontaminácia suchých semien bakteriálnymi patogénmi je najpravdepodobnejším prvotným zdrojom nákazy v súvislosti s klíčkami. V stanovisku sa okrem toho uvádza, že z dôvodu vysokej vlhkosti a priaznivej teploty počas klíčenia sa bakteriálne patogény

(9) V tomto nariadení by preto mali byť stanovené osobitné pravidlá týkajúce sa vysledovateľnosti klíčkov a semien určených na výrobu klíčkov.

(10) Predovšetkým je vhodné stanoviť požiadavku, aby prevádzkovatelia potravinárskych podnikov poskytovali dodatočné informácie týkajúce sa objemu alebo množstva týchto semien alebo klíčkov, dátumu odoslania spolu s určením šarže a podrobný popis týchto semien alebo klíčkov.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 31, 1.2.2002, s. 1.

⁽²⁾ Vestník EFSA (EFSA Journal) 2011; 9(11):2424.

- (11) S cieľom znížiť administratívnu záťaž prevádzkovateľov potravinárskych podnikov, je vhodné, aby im bola umožnená flexibilita, pokiaľ ide o formát, ktorý používajú na uchovávanie záznamov a zasielanie príslušných informácií v rámci požiadaviek na výsledovateľnosť.
- (12) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Stáleho výboru pre potravinový reťazec a zdravie zvierat,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Predmet úpravy

V tomto nariadení sa stanovujú pravidlá výsledovateľnosti šarží:

- i) klíčkov;
- ii) semien na výrobu klíčkov.

Toto nariadenie sa neuplatňuje na klíčky, ktoré boli ošetrované s cieľom odstrániť mikrobiologické nebezpečenstvo, v súlade s právnymi predpismi Európskej únie.

Článok 2

Vymedzenia pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

- a) „klíčky“ sú výrobky získané naklíčením semien a ich rastom vo vode alebo v inom médiu, ktoré boli zozbierané pred vytvorením pravých listov a ktoré sú určené na konzumáciu celé vrátane semena;
- b) „šarža“ je množstvo klíčkov alebo semien určených na výrobu klíčkov, ktoré majú rovnaký taxonomický názov a ktoré sú odosielané z rovnakého podniku na rovnaké miesto určenia v rovnaký deň. Zásielku môže tvoriť jedna alebo viac šarží. Semená s iným taxonomickým názvom, ktoré sú zmiešané v tom istom balení a ktoré majú klíčiť spoločne, ako aj ich klíčky, sa však tiež považujú za jednu šaržu.

Okrem toho sa na účely tohto nariadenia používa aj pojem „zásielka“, ktorý je vymedzený v článku 2 nariadenia Komisie (EÚ) č. 211/2013 ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Pozri stranu 26 tohto úradného vestníka.

Článok 3

Požiadavky na výsledovateľnosť

1. Prevádzkovatelia potravinárskych podnikov zabezpečujú, aby boli vo všetkých fázach výroby, spracovania a distribúcie uchovávané záznamy týchto informácií, ktoré sa týkajú šarží semien určených na výrobu klíčkov alebo šarží klíčkov. Prevádzkovateľ potravinárskeho podniku tiež zabezpečuje, aby boli informácie, ktoré sú potrebné na dodržiavanie týchto ustanovení, odovzdané prevádzkovateľovi potravinárskeho podniku, ktorému sú tieto semená alebo klíčky dodávané, a to:

- a) presný opis semien alebo klíčkov vrátane taxonomického názvu rastliny;
- b) objem alebo množstvo dodaných semien alebo klíčkov;
- c) ak sú semená alebo klíčky odosielané od iného prevádzkovateľa potravinárskeho podniku, názov a adresa:
 - i) prevádzkovateľa potravinárskeho podniku, ktorý semená alebo klíčky odoslal;
 - ii) odosielateľa (vlastníka), ak sa líši od prevádzkovateľa potravinárskeho podniku, ktorý semená alebo klíčky odoslal;
- d) názov a adresa prevádzkovateľa potravinárskeho podniku, ktorému sa semená alebo klíčky odosielajú;
- e) názov a adresa príjemcu (vlastníka), ak sa líši od prevádzkovateľa potravinárskeho podniku, ktorému sa semená alebo klíčky odosielajú;
- f) prípadne odkaz na zistenie totožnosti šarže;
- g) dátum odoslania.

2. Záznamy o informáciách uvedených v odseku 1 sa môžu uchovávať a zasielať v akejkoľvek primeranej forme za predpokladu, že ich prevádzkovateľ potravinárskeho podniku, ktorému sú semená alebo klíčky dodávané, môže ľahko vyhľadať.

3. Prevádzkovatelia potravinárskych podnikov musia zasielať príslušné informácie uvedené v odseku 1 každý deň. Informácie uvedené v odseku 1 sa denne aktualizujú a sú k dispozícii počas dostatočne dlhého obdobia po tom, ako sa predpokladá, že boli klíčky spotrebované.

4. Prevádzkovateľ potravinárskeho podniku bezodkladne poskytne informácie uvedené v odseku 1 príslušnému orgánu, ak ho o ne tento orgán požiada.

Článok 4

Požiadavky na výsledovateľnosť dovážaných semien a klíčkov

1. K zásielkam semien, ktoré sú určené na výrobu klíčkov, a zásielkam klíčkov je pri dovoze do Únie priložený certifikát podľa článku 3 nariadenia (EÚ) č. 211/2013.

2. Prevádzkovateľ potravinárskeho podniku, ktorý dováža semená alebo klíčky, uchováva certifikát uvedený v odseku 1 počas dostatočne dlhého obdobia po tom, ako sa predpokladá, že boli klíčky spotrebované.

3. Všetci prevádzkovatelia potravinárskych podnikov, ktorí pracujú s dovážanými semenami určenými na výrobu klíčkov, poskytnú kópie certifikátu uvedeného v odseku 1 všetkým

prevádzkovateľom potravinárskych podnikov, ktorým sa tieto semená zasielajú, kým tieto semená nie sú doručené výrobcovi klíčkov.

Ak sú semená určené na výrobu klíčkov predávané v balení pre maloobchodný predaj, všetci prevádzkovatelia potravinárskych podnikov, ktorí pracujú s dovážanými semenami, poskytnú kópie certifikátu uvedeného v odseku 1 všetkým prevádzkovateľom potravinárskych podnikov, ktorým sa tieto semená zasielajú, kým tieto semená nie sú zabalené pre maloobchodný predaj.

Článok 5

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 1. júla 2013.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 11. marca 2013

Za Komisiu
predseda
José Manuel BARROSO